

SMULY 20 v Historiikki – Toimituskunnan esittely

"Jos ikiliikkuja keksittäisiin, se löytyisi esiintymisjännityksen, itsekritiikin ja perfektionismin bermudankolmiosta."

Patrik Stenström

Patrik Stenström

Dokumenttien kokoaminen, järjestäminen, digitointi, haastattelut, valokuvat, historiikin kirjoitus, oikoluku

Seppo Soinila

Budjetti, toimitustyö, apuraha-asiat, taitto, oikoluku, viimeistely

Miikka Peltomaa

Hankkeen aloite, toimitustyö, valokuvat, apuraha-asiat, oikoluku, viimeistely

Tervehdys lukijalle!

Suomen Musiikkilääketieteen yhdistys SMULY täytti 4.5.2020 kaksikymmentä vuotta. Yhdistyksen syntyäikoihin musiikkilääketiede oli sekä Suomessa että kansainvälisestikin harvalukuisten asiasta kiinnostuneiden lääkäreiden muodostama hajanainen yhteisö. Tämä on yllättävää, sillä jo 1400-luvulla italialainen lääkäri **Giovanni Savonarola** tunnisti puhallinsoittajien erityisongelmia, ja työlääketeieteen pioneeri **Bernardino Ramazzini** kuvasi 1713 julkaistussa kirjassaan muusikon työhön liittyvien kuormitustekijöiden aiheuttamia terveystarpeita. SMULYn perustamisen johtava ajatus oli sairaan muusikon hoito, ja toiminta oli alkuvaiheessa vahvasti lääkäripainotteista. Yhdistystoiminnassa keskeistä oli tietojen vaihto ja koulutus, ja kliininen toiminta toteutui kunkin potilaan oireen mukaisella erikoisalalla. Pian oivallettiin, että muusikko on potilaana erityisen moniulotteinen, ja että monialainen ja moniammatillinen lähestymistapa luo parhaat edellytykset ongelmien menestykselliselle hoitamiselle ja ennaltaehkäisemiselle.

2000-luvulla lääketieteellinen perustutkimus on perin pohjin muuttanut ymmärrystämme musiikin tuottamista yleisistä terveysvaikutuksista ja sen mahdollisuuksista sairauksien hoidossa ja kuntoutuksessa. Tämän päivän SMULY onkin lääketieteellinen yhdistys, jonka tarkoitus on *"edistää musiikin esittäjien terveyttä ja hyvinvointia, ennaltaehkäistä muusikoiden vammoja ja sairauksia sekä jakaa tietoa musiikin lukuisista terveysvaikutuksista"*. Keskeistä on vuorovaikutus lääkäreiden, muiden terveydenhuollon ammattilaisten, muusikoiden ja musiikinopettajien välillä. Toiminnan kivijalkoina ovat tutkimusnäyttöön perustuva jäsenistön koulutus ja jo 10 vuoden ajan jatkunut muusikkopoliklinikkatoiminta.

Yhdistyksen hallitus päätti juhlistaa merkkipäivää julkaisemalla yhdistyksen historiikin. Se oli tarkoitus julkistaa jo pitkälle suunniteltujen 20-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä, mutta pandemian vuoksi pääsemme juhlimaan vasta nyt. Historiikille asetettiin kaksi tavoitetta: Dokumentoidun toimintamme esittäminen yhtenäisenä kokonaisuutena ja yhdistyksen syntyyn ja toiminnan kehittymiseen vaikuttaneiden keskeisten henkilöiden esittely. Uskomme, että episodinen historiikki ja henkilögalleria täydentävät toisiaan osoittamalla, että joskus ehkä kuivaltaakin tuntuvan arkiston takana on koko historiamme ajan ollut värikkäistä persoonista koostuva SMULY-aktivistien joukko.

Historiikin kirjoittaja on helsinkiläinen muusikko, musiikin maisteri **Patrik Stenström**. Hänessä yhdistyy ainutlaatuisella tavalla tehtävän menestyksellisen toteuttamisen kriteerit: Pitkäaikainen henkilökohtainen kokemus muusikon työstä, syvä ymmärrys muusikon hyvinvoinnin edellytyksistä ja terveyden riskeistä sekä taito kiteyttää asioita korkeatasoiseen kirjalliseen muotoon. Kirjoitustyön edetessä toimituskunta saattoi todeta Stenströmin kyvyn kuunnella herkällä korvalla hyvin erilaisista persoonallisuuksista koostuvaa musiikkilääketieteen toimijoiden joukkoa ja toisaalta pedantin tarkkuuden yhdistyksen toiminnan dokumentoinnissa.

SMULYn hallitus ja historiikin toimituskunta kiittävät lämpimästi Patrikia tehdystä massiivisesta työstä!

Kiitämme taitelijaa **Hannu Hyrskettä** historiikin kuvitukseen saamistamme graafisista teoksista sekä kirjan kansikuvasta.

Suomalainen lääkäri-seura Duodecim ja Helsingin Lääkäriyhdistys ovat tukeneet historiikkiprojektia taloudellisesti. Suuret kiitoksemme!

Voimme tyytyväisin mielin luovuttaa historiikin lukijoiden arvioitavaksi samalla, kun kohotamme maljan SMULYn 20-vuotiselle taipaleelle ja tuleville vuosille!

Helsingissä Kalevalanpäivänä 2023

Miikka Peltomaa   Seppo Soinila

SMULYn historiikin toimituskunta

Esipuhe

On sanottu, että lätäkön syvyyttä ei tiedä, ennen kuin siihen astuu. Tämä pitää osin paikkaansa myös tämän projektin osalta, sillä erotuksella, että lätäkö tuntui sekä syvenevän että laajenevan sitä mukaa kuin siihen oli jo astuttu.

Alun perin varsin pienimuotoiseksi ajateltu yhdistyksen historian selvittely ja sen keskeisten taustahenkilöiden haastattelu osoittautui kuitenkin paljon oletettua mielenkiintoisemmaksi, informatiivisemmaksi ja tärkeämmäksi kuin kuviteltiin. Haastattelut muotoutuivat jonkinlaisen henkilöesittelyn lisäksi aika nopeasti myös kyseisen henkilön spesialiteettialan kohtuullisen päteväksi yleisesittelyksi.

Projekti oli mielenkiintoinen ja innostava. Sain tavata lukuisia erittäin mukavia, sivistyneitä ja projektiin positiivisesti suhtautuvia omien alojensa ehdottomia huippuosajia. Sain kerta toisensa jälkeen hämmästyä ihmisten aikaansaavuutta, osaamista ja innostusta.

Lämmin kiitos tämän kirjan idean isälle, ystävälleni Miikka Peltomaalle, sekä Päivi Arjaksen johtaman yhdistyksen hallitukselle siitä, että sain ryhtyä tähän projektiin. Lämmin kiitos kuuluu myös kaikille haastatelluille. Erityisen lämmin kiitos historiikin toimituskunnalle, Miikka Peltomaalle ja Seppo Soinilalle, joista etenkin Seppo teki valtavan työn sparraamalla pilkuntarkasti niin tekstin laatua kuin sisältöäkin, taittaen kirjoitukset myös lopulliseen muotoonsa, kirjaksi.

Ja kukapa tulisi toimeen ilman elämänsä naisia. Lämmin ja rakas kiitos Olga Reskalenkolle sekä kärsivällisyydestä pahvilaatikoiden, mappien ja paperipinojen yli kompuroimisesta, mutta myös erittäin arvokkaasta tekstin koelukemisesta, korjausehdotuksista ja ennen kaikkea kannustuksesta. Kiitos myös äidille, Orvokki Stenströmille tekstin lukemisesta, kommentoimisesta ja korjausehdotuksista.

Kirjoittaessa en ole pitänyt lähdeluetteloa, koska projektin laajetessa heräsin sen mahdolliselle tarpeelle aivan liian myöhään. Olen kuitenkin hyödyntänyt taustamateriaalina Musiikkilääketieteen yhdistyksen arkistosta löytyviä lukuisia asiantuntija-artikkeleita, Wikipediaa, sanoma- ja aikakauslehtien artikkeleita, sekä mm. Jari Sinkkosen säveltäjien sairauksia valottavaa kirjaa *Nerouden lähteillä*. Myös Jaakko Ignatiuksen haastattelemisen ja hänen kotiarkistonsa toivat paljon korvaamatonta tietoa etenkin ajalta ennen yhdistyksen perustamista. Kiitos Reetta Näätänen Tampereen paikallisosaston perustamisesta kertovasta insertistä.

Antoisia lukuhetkiä toivottaen,

Patrik Stenström